

Raadsinformatiebrief

Aan: de leden van de raad
Van: het college
Datum: 27 augustus 2024
Onderwerp: regionale informatiebrief HoWaBo 2
Doel: ter kennisname/ter informatie
Aanleiding: collegebesluit
Aard informatie: openbaar
Aantal bijlagen: 1

Aanleiding

Het programma HoWaBo 2 loopt al een tijd. U bent met regionale informatiebrieven al 2 keer geïnformeerd over de stand van zaken. Wij hebben nu een nieuwe regionale informatiebrief ontvangen en wij informeren u graag aan de hand daarvan weer over de laatste stand van zaken.

Informatie

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 is er een en ander veranderd in hoe HoWaBo 2 procesmatig moet lopen. Ook in de rol van bevoegd gezag zijn er wijzigingen. Zo wordt een planMER opgesteld voor de samenhang tussen de verschillende bouwstenen en zal per bouwsteen een projectMER worden gemaakt. De waterschappen en de provincie hebben de rol van bevoegd gezag. De formele rol van gemeenten is daarmee anders geworden. Er wordt daarom een samenwerkingsovereenkomst opgesteld om te borgen dat de betrokkenheid, de belangen en wensen van gemeenten goed in het programma zitten. De regionale informatiebrief beschrijft dat voor alle raadsleden van gemeenten in het HoWaBo-gebied. U treft deze informatiebrief als bijlage aan.

Op 4 september aanstaande wordt in het informatieblok van de informatievergadering Ruimte & Duurzaamheid een aanvullende toelichting gegeven.

Bijlage:

- Regionale informatiebrief HoWaBo 2 juni 2024

Regionale Informatiebrief juni 2024: Hoogwater Aanpak Brabant Oost

Deze Informatiebrief gaat over het Programma 'Hoogwater Aanpak Brabant Oost' (HoWaBo) en is bedoeld voor de samenwerkende partners.

Samen werken aan HoWaBo

Binnen HoWaBo werken waterschappen De Dommel en Aa en Maas, samen met medeoverheden (gemeenten Sint-Michielsgestel, Boxtel, Heusden, 's-Hertogenbosch, Vught, de Provincie Noord-Brabant en Rijkswaterstaat) aan maatregelen om wateroverlast vanuit het regionale watersysteem te voorkomen. Voor 's-Hertogenbosch en omgeving geldt een norm (kans op overstroming) van ééns per 150 jaar, zoals vastgelegd in de Omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant.

Zoals bij de partners bekend is de opgave enorm, boven op de gerealiseerde 14 miljoen moet namelijk nog zeker 36 miljoen kuub water opvangen worden in de regio. Richting de toekomst zal dat meer zijn, oplopend naar 50 miljoen kuub in 2050. Bij overstromingen vanuit het regionale watersysteem wordt de materiële schade groot, los van de maatschappelijke ontwrichting die hierdoor ontstaat. Inmiddels zijn via een [werkboek](#) de 11 bouwstenen die als oplossingsrichtingen gelden in kaart gebracht. Deze werken we nu verder uit. De benodigde omvang van de bouwstenen en de bovenlokale schaal motiveren de intensieve samenwerking. Daarom werken de partners binnen HoWaBo al sinds 2021 volgens het leidende principe 'samen uit samen thuis'. Iedere partij neemt zijn verantwoordelijkheid (bestuurlijk en juridisch) en spant zich in om de waterbergingsopgave gerealiseerd te krijgen. Het samen werken aan HoWaBo is ook in 3 minuten samengevat in een filmpje:

<https://www.youtube.com/watch?v=gjESmPIXVm0>.

Omgevingswet geeft wijziging in bevoegd gezag

Met de inwerkingtreding van de omgevingswet per 1 januari 2024 is de rol van het bevoegd gezag gewijzigd. Onder de omgevingswet worden normen voor wateroverlast getypeerd als 'omgevingswaarden in de Omgevingswet'. Bij overschrijding van deze normen wateroverlast is het bevoegd gezag verplicht een Programma op te stellen. Het Programma vormt -kort gezegd- het overkoepelende beleidsdocument, waarin o.a. beschreven staat welke maatregelen nodig zijn om weer te voldoen aan de normen. Het Algemeen Bestuur van de beide waterschappen en Gedeputeerde Staten zijn het bevoegde gezag voor het Programma en daarmee ook voor de hieraan voorafgaande planMER-procedure. Gemeenten hebben formeel geen rol als bevoegd gezag bij het vaststellen van het Programma inclusief de PlanMER. Formele sturing vanuit de gemeente-(raad) kan via een zienswijze op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) en PlanMER.

Na vaststelling van het Programma door de waterschappen volgt de verdere uitvoering van de bouwstenen met 'Projectbesluiten' of 'Vergunningen Eigen Dienst' (VED) met daaraan eventueel gekoppelde project-mer-procedures. Hierbij hebben Gedeputeerde Staten van Provincie en de Dagelijks Besturen van de Waterschappen in elk geval een rol als bevoegd gezag. Bij

Projectbesluiten/VED hebben gemeenten in beginsel formeel geen rol als bevoegd gezag. Ook hier geldt weer dat gemeenten formeel via een zienswijze op het projectbesluit en Project-MER kunnen reageren.

Gemeenten zouden wel een rol als bevoegd gezag kunnen hebben bij projectbesluiten als er benodigde gemeentelijke toestemmingen (gaan) spelen die geen onderdeel uitmaken van het projectbesluit. Denk hierbij aan maatregelen die verder reiken dan waterschapstaken (reden van projectbesluit) of maatregelen die een benodigde wijziging vergen van het Omgevingsplan en GS niet kan optreden als bevoegd gezag. De verwachting is dat een deel van de projecten maatregelen kennen die verder reiken dan enkel de waterschapstaken (in deze, beperken wateroverlast).

Samenwerkingsovereenkomst en uitvoeringsovereenkomsten

De partners binnen HoWaBo willen, naast de waterbelangen, ook de overige gemeentelijke belangen borgen binnen het eerdergenoemde Programma HoWaBo. In de stuurgroep HoWaBo is daarom de wens uitgesproken om gezamenlijk het Programma op te stellen, met als doel het Programma vast te laten stellen in de stuurgroep HoWaBo. Om dat goed te borgen wordt nu een samenwerkingsovereenkomst opgesteld.

Na het vaststellen van het Programma door de stuurgroep volgt de uitvoeringsfase van de verschillende bouwstenen/projecten die als oplossingsrichtingen nu verder worden uitgewerkt. De bouwstenen kennen verschillende doorlooptijden, projectpartners, middelen en inhoud. Hiertoe worden per bouwsteen separate uitvoeringsovereenkomsten opgesteld voor realisatie.

Consultatie Raad bij opstellen NRD en PlanMER

Door in het begin van de Planmer-procedure een Notitie Reikwijdte en Detailniveau uit te brengen, kan het bevoegd gezag sturing geven. Ofwel, op welk detailniveau onderzoeken we de 11 bouwstenen/oplossingsrichtingen op de te toetsen milieuaspecten. Via een raadsinformatiebijeenkomst in najaar 2024 wordt elke raad bijgepraat over de voortgang van HoWaBo. Er zal dan ook aandacht zijn voor het NRD-traject en daar op volgend Planmer-traject, net als de wijze van participatie en communicatie richting bewoners. Aandachtspunten kunnen zo tijdig meegenomen worden bij het opstellen van de twee documenten.

Meer informatie over HoWaBo

Op de volgende bladzijde is de samenhang van de verschillende proces- en procedurestappen weergegeven in een schema.

Voor meer informatie over HoWaBo, ga naar:

- Het waarom, wat en hoe van HoWaBo in 3 minuten samengevat in een filmpje: klik [hier](#).
- De projectpagina: www.aenmaas.nl/howabo. Via deze pagina kunt u zich ook aanmelden voor de digitale nieuwsbrief.

Proces, procedures en mijlpalen

